

T.B.M.M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 16.03.2025
Sayı : 3983

25803

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Türkiye Cumhuriyeti Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sn. Mehmet Fatih KACIR tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 25.02.2025

Ridvan Uz
İYİ Parti Çanakkale Milletvekili

Bilgi ekonomisinin ve teknolojik gelişimin hızla ilerlediği günümüzde, ülkelerin küresel rekabet gücü büyük ölçüde Ar-Ge ve inovasyon kapasitelerine bağlıdır. Gelişmiş ülkeler, Ar-Ge harcamalarını GSYH'nin önemli bir bölümüne çıkararak, sanayi ve teknoloji alanlarında büyük ilerlemeler kaydetmiştir. Türkiye'de Ar-Ge ve inovasyon ekosistemi yeterli düzeyde gelişmemiştir. 2023 yılı itibarıyla Türkiye'nin Ar-Ge harcamalarının GSYH içindeki payı %1,32 seviyesindedir. Güney Kore'nin %5,2, İsrail'in %6 ve Almanya'nın %3 seviyelerinde Ar-Ge harcaması yaptığı düşünüldüğünde, Türkiye'nin küresel teknoloji yarışında geri planda kaldığı görülmektedir.

Bununla birlikte, Türkiye'de özel sektörün Ar-Ge yatırımlarına katılım oranı %50,2 seviyesinde olup, gelişmiş ülkelerde bu oran %70'in üzerindedir. Sanayinin rekabet gücünü artırmak ve yerli üretimi teşvik etmek adına özel sektör desteklenmeli, Ar-Ge yatırımları için daha güçlü teşvik mekanizmaları devreye sokulmalıdır. Ar-Ge ve inovasyon alanındaki bir diğer önemli sorun üniversite-sanayi iş birliğinin yetersiz olmasıdır. Türkiye'de teknopark sayısı 104'e ulaşmış olmasına rağmen, bu teknoparklarda faaliyet gösteren firmaların büyük çoğunluğu düşük katma değerli üretim yapmaktadır. Teknoloji geliştirme bölgelerinin etkinliğinin artırılması ve sanayinin inovatif çözümlere yönlendirilmesi gerekmektedir.

Türkiye'nin nitelikli insan kaynağını yurt içinde tutamaması ve beyin göçü sorunudur. Ar-Ge alanında çalışan yüksek nitelikli bilim insanları, mühendisler ve araştırmacılar, daha iyi imkanlar sunan ülkelere yönelmektedir. Türkiye'nin yüksek vasıflı insan kaynağını kaybetmemesi için daha cazip teşvik sistemlerinin oluşturulması şarttır.

Türkiye'nin Küresel Inovasyon Endeksi'nde 2023 yılı itibarıyla 39. sırada yer aldığı görülmektedir. Türkiye'nin bu alandaki eksikliklerini gidermesi ve ilk 20 ülke arasına girebilmesi için uzun vadeli, kapsamlı bir inovasyon stratejisine ihtiyacı vardır.

Bu bilgiler ışığında;

SORULAR:

1. Ar-Ge harcamalarının artırılması ve %2'nin üzerine çıkarılması için Bakanlığınızca yürütülen veya planlanan özel teşvik mekanizmaları nelerdir?
2. Türkiye'de Ar-Ge yatırımlarını artırmak adına özel sektör ve kamu iş birliğini teşvik edecek yeni bir model oluşturulması düşünülmekte midir?
3. Özel sektörün Ar-Ge yatırımlarını artırmak için 2024 ve 2025 yıllarında uygulanacak yeni teşvik mekanizmaları nelerdir?
4. Mevcut Ar-Ge teşviklerinin etkinliği konusunda Bakanlığınız tarafından yapılmış bir analiz var mıdır? Eğer analiz yapıldıysa, sonuçları kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
5. Teknoparklarda faaliyet gösteren firmaların yüksek teknoloji üretim kapasitesini artırmaya yönelik Bakanlığınız tarafından yürütülen projeler var mıdır?
6. Üniversitelerin sanayi ile daha etkin iş birliği yapabilmesi adına yeni bir mevzuat veya teşvik mekanizması planlanmakta mıdır?
7. Sağlık, biyoteknoloji, yapay zeka ve yenilenebilir enerji gibi stratejik sektörlerde devlet destekli yeni Ar-Ge projeleri oluşturulması planlanmakta mıdır?
8. Türkiye'de yıllık patent başvuru sayısı, gelişmiş ülkelerin gerisinde kalmaktadır. Bakanlığınızın, patent başvurularını ve yüksek teknolojiye dayalı girişimleri teşvik etmeye yönelik yeni bir stratejisi var mıdır?